

Vergaderjaar 1990–1991

22 083

Wijziging van de Wet overdracht tenuitvoerlegging strafvonnis en het Wetboek van Strafvordering met het oog op de internationale samenwerking gericht op de ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel

Nr. 1

KONINKLIJKE BOODSCHAP

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een voorstel van Wet houdende wijziging van de Wet overdracht tenuitvoerlegging strafvonnis en het Wetboek van Strafvordering met het oog op de internationale samenwerking gericht op de ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel.

De toelichtende memorie (en bijlagen) die het wetsvoorstel vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

's-Gravenhage, 25 april 1991

Beatrix

Nr. 2

VOORSTEL VAN WET

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat bestaande wettelijke voorzieningen betreffende de internationale strafrechtelijke samenwerking gericht op de ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel aanvulling behoeven, gezien in het licht van enerzijds de wijziging van het Wetboek van Strafrecht en het Wetboek van Strafvordering en enkele andere wetten ter verruiming van de mogelijkheden tot toepassing van de maatregel van ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel en andere vermogenssancties, en anderzijds de totstandkoming van internationale Verdragen op dit gebied, waaronder het Verdrag van de Verenigde Naties tegen sluikhandel in verdoevende middelen en psychotrope stoffen (Trb. 1989, 97) en het Verdrag van de Raad van Europa inzake witwassen, de opsporing, de inbeslagneming en de confiscatie van opbrengsten van misdrijven (Trb. 1990, 172);

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

S–RW
S–IZ

ARTIKEL I

De Wet overdracht tenuitvoerlegging strafvonnis (Stb. 1986, 464) wordt als volgt gewijzigd:

A

Afdeling B van Hoofdstuk II komt als volgt te luiden:

Artikel 13

1. Naar aanleiding van een op een verdrag gegrond verzoek van een vreemde Staat kan in Nederland een strafrechtelijk financieel onderzoek worden ingesteld, overeenkomstig de bepalingen van de negende afdeling van Titel IV van Boek I van het Wetboek van Strafvordering, gericht op de bepaling van hier te lande aanwezig of verworven wederrechtelijk verkregen voordeel door een persoon die in de verzoekende Staat aan strafrechtelijk onderzoek is onderworpen.

2. Het strafrechtelijk financieel onderzoek kan slechts worden ingesteld, indien zulks ook mogelijk zou zijn geweest wanneer het feit of de feiten ter zake waarvan de persoon in de verzoekende Staat wordt verdacht in Nederland zouden zijn begaan.

3. Tijdens het strafrechtelijk financieel onderzoek kan inbeslagneming van voorwerpen overeenkomstig artikel 94, tweede lid, en artikel 94a, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering slechts plaatsvinden, indien gegronde redenen bestaan voor de verwachting dat te dier aanzien vanwege de verzoekende vreemde Staat een verzoek tot tenuitvoerlegging van een verbeurdverklaring of van een tot ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel strekkende sanctie zal worden gedaan.

4. De officier van justitie zendt van zijn beschikking tot sluiting van een strafrechtelijk financieel onderzoek onverwijld een afschrift aan Onze Minister. Daarbij doet hij tevens mededeling van alle voor de verzoekende vreemde Staat dienstige inlichtingen.

Artikel 13a

1. Voor zover een verdrag daarin voorziet kunnen op verzoek van een vreemde Staat voorwerpen in beslag worden genomen:

a. ten aanzien waarvan naar het recht van de vreemde Staat een tot verbeurdverklaring strekkende sanctie kan worden opgelegd,

b. tot bewaring van het recht tot verhaal voor een tot ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel strekkende verplichting tot betaling van een geldbedrag welke naar het recht van de vreemde Staat kan worden opgelegd, of

c. die kunnen dienen om wederrechtelijk verkregen voordeel aan te tonen.

2. Inbeslagneming, als bedoeld in het eerste lid, onder a en b, kan slechts plaatsvinden indien blijkt de door de vreemde Staat bij zijn verzoek verstrekte inlichtingen, door de bevoegde autoriteiten van die Staat een bevel tot inbeslagneming is gegeven of zou zijn gegeven indien de desbetreffende voorwerpen zich binnen zijn grondgebied zouden bevinden, en inbeslagneming naar Nederlands recht is toegestaan.

3. Voor de toepassing van het tweede lid is inbeslagneming naar Nederlands recht toegestaan, indien zulks ook mogelijk zou zijn geweest wanneer het feit of de feiten naar aanleiding waarvan de inbeslagneming door de vreemde Staat wordt verzocht in Nederland zou of zouden zijn begaan.

4. Inbeslagneming van voorwerpen, als bedoeld in het eerste lid, onder a en b, kan voorts slechts plaatsvinden, indien gegronde redenen bestaan voor de verwachting dat te dier aanzien vanwege de verzoevende vreemde Staat een verzoek tot tenuitvoerlegging van een verbeurdverklaring of van een tot ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel strekkende sanctie zal worden gedaan.

Artikel 13b

1. Voor zover een verdrag daarin voorziet kunnen voorwerpen, ten aanzien waarvan door een rechter van een vreemde Staat een bevel is gegeven van vergelijkbare strekking als verbeurdverklaring of ontneming als wederrechtelijk verkregen voordeel op verzoek van de vreemde Staat in beslag worden genomen.

2. Inbeslagneming overeenkomstig het eerste lid kan slechts plaatsvinden in gevallen, waarin gegronde redenen bestaan voor de verwachting dat het in dat lid bedoelde bevel op korte termijn in Nederland zal worden tenuitvoergelegd.

Artikel 13c

1. Tot inbeslagneming als bedoeld in de artikelen 13a en 13b zijn bevoegd de rechter-commissaris en, voor zover die bevoegdheid niet aan de rechter-commissaris is voorbehouden, iedere officier van justitie en hulpofficier. Op vordering van de officier van justitie kan de rechter-commissaris de bevoegdheden uitoefenen welke hem uit hoofde van een gerechtelijk vooronderzoek toekomen.

2. Het bepaalde in de artikelen 94b, 94c, 94d, 97-102, 103, 104-114, 116-117a, 118, 118b, 119, 552a, 552c-552e en 556 van het Wetboek van Strafvordering is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 13d

1. Bij de overeenkomstige toepassing van de artikelen 552a, onderscheidenlijk 552c van het Wetboek van Strafvordering treedt de rechter niet in een nieuw onderzoek naar de rechten van belanghebbenden, indien daaromtrent door de buitenlandse rechter een uitspraak is gedaan. De rechter kan echter wel in een dergelijk nieuw onderzoek treden indien:

a. die uitspraak betrekking heeft op rechten terzake van in Nederland gelegen onroerende goederen of in Nederland te boek gestelde registergoederen;

b. die uitspraak betreft de geldigheid, de nietigheid of de ontbinding van in Nederland gevestigde rechtspersonen of de besluiten van hun organen;

c. die uitspraak is gedaan, zonder dat de belanghebbende, tegen wie verstek werd verleend, zo tijdig tevoren als met het oog op zijn verdediging redelijkerwijs nodig was van het geding officieel in kennis was gesteld;

d. die uitspraak onverenigbaar is met een ter zake eerder in Nederland gewezen rechterlijke beslissing;

e. erkenning van die uitspraak onverenigbaar zou zijn met de Nederlandse openbare orde.

2. Indien en zolang ter zake van de rechten van een belanghebbende een procedure voor de rechter van de verzoevende vreemde Staat aanhangig is, is deze in zijn klaagschrift of vordering niet ontvankelijk.

Artikel 13e

1. Tot het in behandeling nemen van verzoeken als bedoeld in deze afdeling is bevoegd de officier van justitie in het arrondissement waar de gevraagde handeling moet worden verricht. Indien handelingen in meer dan één arrondissement moeten worden verricht, is in elk van die arrondissementen de officier van justitie tot het in behandeling nemen van het gehele verzoek bevoegd. De officier van justitie die het gehele verzoek in behandeling heeft genomen roept voor de uitvoering ervan zo nodig de tussenkomst in van het openbaar ministerie in andere rechtsgebieden. In het belang van een doelmatige afdoening kan hij ook de behandeling van het verzoek overdragen aan zijn ambtgenoot in een ander arrondissement.

2. Verzoeken als bedoeld in deze afdeling worden, zo zij niet tot een officier van justitie zijn gericht, door de geadresseerde onverwijld doorgezonden aan de officier van justitie in het arrondissement waar de gevraagde handeling moet worden verricht of waarin het verzoek is ontvangen.

3. Klaagschriften als bedoeld in artikel 552a van het Wetboek van Strafvordering, alsmede rechtsgedingen als bedoeld in artikel 552c van dat Wetboek, dienen te worden aanhangig gemaakt bij de rechtbank van het arrondissement bij welke de officier van justitie is geplaatst bij wie het gehele verzoek in behandeling is.

B

In **artikel 15** wordt, onder vernummering van het vijfde lid in het zesde, een nieuw vijfde lid ingevoegd, dat luidt:

5. Betreft het verzoek de tenuitvoerlegging van een vermogenssanctie en is de veroordeelde een natuurlijke persoon zonder vaste woon- of verblijfplaats in Nederland of een rechtspersoon waarvan het bestuur geen zitting of kantoor houdt in Nederland, of waarvan het hoofd van het bestuur geen vaste woonplaats in Nederland heeft, dan worden de stukken toegezonden aan de officier van justitie in wiens rechtsgebied voorwerpen aanwezig zijn waarop de sanctie tenuitvoer kan worden gelegd. Wanneer een verzoek om inbeslagneming is voorafgegaan worden de stukken toegezonden aan de officier van justitie die dat verzoek in behandeling heeft genomen.

C

In **artikel 18** worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. In het eerste lid, laatste volzin, worden de woorden «artikel 13» vervangen door: afdeling B van Hoofdstuk II.

2. In het vierde lid vervallen de woorden: of een verbeurdverklaring, of beide.

D

Na **artikel 31** wordt het volgende artikel ingevoegd:

Artikel 31a

1. Verlof tot tenuitvoerlegging van een in de vreemde Staat opgelegde sanctie strekkende tot ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel kan worden beperkt tot de tenuitvoerlegging van de verplichting tot betaling van een geldbedrag aan de staat, dat in omvang slechts een gedeelte van dat voordeel vertegenwoordigt.

2. Indien de in de vreemde Staat opgelegde sanctie strekt tot de ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel, spreekt de rechtbank, indien de vreemde Staat uitdrukkelijk heeft verzocht die sanctie slechts ten uitvoer te leggen op voorwerpen die dat voordeel vertegenwoordigen, de verbeurdverklaring daarvan uit. In dat geval is de rechtbank niet gebonden aan beperkingen ingevolge artikel 33a, eerste lid, onder a., van het Wetboek van Strafrecht.

3. Op uitspraken, houdende een verbeurdverklaring, is het bepaalde in de artikelen 552b, 552d, 552e en 552g van het Wetboek van Strafvordering van overeenkomstige toepassing.

4. Op uitspraken, houdende de oplegging van een verplichting tot betaling van een geldbedrag aan de staat ter ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel, is het bepaalde in artikel 577b van het Wetboek van Strafvordering van overeenkomstige toepassing.

5. Artikel 13d is van overeenkomstige toepassing.

E

Het opschrift van paragraaf 1 van Afdeling D van Hoofdstuk III komt te luiden:

Geldboeten

F

Artikel 34 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid vervallen de woorden «of tot verbeurdverklaring of een combinatie van deze beide straffen».

2. In het derde lid vervallen in de eerste volzin de woorden «en het bedrag waarop de verbeurd verklaarde goederen zijn geschat».

3. In het derde lid worden in de tweede volzin de woorden «de bedragen» vervangen door: het bedrag.

G

In **artikel 35**, zevende lid, eerste volzin, worden de woorden «de artikelen 24a of 33a-33c» vervangen door: artikel 24a.

H

In **artikel 36**, tweede lid, vervallen de woorden: en verbeurdverklaringen.

ARTIKEL II

In het Wetboek van Strafvordering worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A

Aan **artikel 552t** wordt een zesde lid toegevoegd, dat luidt:

6. Een voorstel als bedoeld in het eerste lid kan beperkt zijn tot het uitlokken van een strafvervolging in de vreemde Staat ten behoeve van de oplegging van een sanctie strekkende tot ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel en de tenuitvoerlegging daarvan.

B

Artikel 552y wordt als volgt gewijzigd:

1. Voor het artikel wordt het cijfer 1 geplaatst.
2. Aan het artikel wordt een tweede lid toegevoegd, luidende:
 2. De in het eerste lid, aanhef en onder a, bedoelde voorwaarde is niet van toepassing indien het verzoek strekt tot strafvordering ter zake van ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel, als bedoeld in Titel IIIb van Boek IV.

C

Artikel 552z wordt als volgt gewijzigd:

1. Voor het artikel wordt het cijfer 1 geplaatst.
2. Aan het artikel wordt een tweede lid toegevoegd, luidende:
 2. In geval van een verzoek als bedoeld in artikel 552y, tweede lid, dat betrekking heeft op een vreemdeling die zijn vaste woon- of verblijfplaats buiten Nederland heeft, zendt de Minister het verzoek met de daarbij gevoegde stukken aan de officier van justitie van het arrondissement waarbinnen voorwerpen aanwezig zijn waarop de maatregel van ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel ten uitvoer kan worden gelegd.

D

Artikel 552gg wordt als volgt gewijzigd:

1. Voor het artikel wordt het cijfer 1 geplaatst.
2. Aan het artikel wordt een tweede lid toegevoegd, luidende:
 2. In geval van inwilliging van een verzoek als bedoeld in het tweede lid van artikel 552y, kan een strafrechtelijk financieel onderzoek worden ingesteld, overeenkomstig het bepaalde in de negende afdeling van Titel IV van Boek I.

E

Artikel 552hh wordt als volgt gewijzigd:

1. In het derde lid wordt na «artikel 552y,» ingevoegd: eerste lid,.
2. In het vierde lid wordt na «artikel 552y,» ingevoegd: eerste lid,.

ARTIKEL III

Deze Wet treedt in werking op een nader bij koninklijk besluit vast te stellen tijdstip.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Justitie,

De Minister van Buitenlandse Zaken,